

KARAŠEVSKA ZORA NA „ABECEDI SUŽIVOTA“

Kulturno-umjetnička formacija Karaševska zora sudjelovala je na 2. ediciji Festivala Abeceda suživota, festival održan 9. prosinca 2014. godine u Bukureštu u sklopu manifestacija namijenjenih Danu Nacionalnih Manjina.

Kulturalni događaj iz glavog rumunjskog grada bio je organiziran od Odjela za međuetničke odnose Rumunjske vlade s ciljem promoviranja kulturne, lingvističke i etničke raznolikosti iz Rumunjske posredstvom tradicionalnih elemenata specifičnih svim nacionalnim manjinama. Prva edicija ovoga festivala održana je prošle godine u Ploieștiu, krajem mjeseca rujna, pod pokroviteljstvom predstavnštva Europske komisije u Bukureštu, a inicijativu za pokretanje „Abecede suživota“ imalo je Zajedništvo Grka u Rumunjskoj. Isto na prijedlogu reprezentativne organizacije Grka u Rumunjskoj i kao okrunjenje kulturnih vrijednosti svake manjine ponaosob, ovogodišnja edicija festivala je bila namijenjena Danu Nacionalnih Manjina.

U dvorani za spektakle Vojnog Nacionalnog Kruga najprije je nastupio ansambl mađarske manjine u Rumunjskoj, zatim je uslijedila Karaševska zora, te formacije svih ostalih etničkih manjina prisutnih na ovoj kulturnoj manifestaciji, među kojima bih spomenuo ansambl Udruge Albanaca, ansambl Zajedništva Bugara, ansambl Demokratskog Forum Njemaca ili pak ansambl Udruge Talijana u Rumunjskoj.

„Karaševska Zora“, kulturno-umjetnička formacija Zajedništva Hrvata, sa svojim je repertoarom i tradicionalnom nošnjom oduševila mnogobrojnu publiku i ostavila izvanredan dojam. Bogatstvo i raznolikost karaševske narodne nošnje izazvalo je veliki interes prisutnih gledatelja, isto kao što je to ostavio i odličan nastup talentiranih članova naše formacije. Karaševska zora je za vrijeme nastupa majstorski izvela

Nastup Karaševske zore

naše stare plesove i popijevke, a karaševski je folklor odjeknuo i na improviziranoj sceni glavnog grada Rumunjske u cijelom svom sjaju.

Prije bukureštanskog festivala Karaševska zora je nastupila na Međunarodnom festivalu narodne umjetnosti, koji je održan između 11. i 12. listopada 2014. godine u središtu municipija Sfântu Gheorghe, s ciljem promoviranja ovog glavnog grada županije Covasna kao europskog mjesta otvorenog kulturnoj raznolikosti i najraznijim oblicima autentičnog folklora iz Rumunjske i Europe.

Bukurešt, organizator ovogodišnje edicije festivala „Abeceda suživota“, glavni je grad Rumunjske i ujedno i njeno glavno političko, kulturno i privredno sjedište, koje se nalazi u jugoistočnom djelu zemlje.

Ivan Dobra

Bukurešt je postao glavnim gradom Rumunjske 1862. godine, a prvi put se spominje u pisanim dokumentima još 1459. godine. Grad je jedna velika i moderna prijestolnica, s огромним bulvarima, prostranim ulicama i puno zelenila, fontana i cvijeća, kao i ogromnim građevinama, djela, uglavnom, francuskih i italijanskih arhitekata. Zlatno doba i sveopći razvoj Bukurešta bilo je između dva svjetska rata, a grad ima epitet „Malog Pariza“ i „Istočnog Pariza“. Najpoznatije su građevine Palača parlamenta (nakon Pentagona druga najveća zgrada na svijetu), Palača Pravde, Pantheon, Athenaum, Narodna banka, Predsjednička palača, Glavna sveučilišna knjižnica, Kraljevski dvorac i mnoge druge (uključujući i preko 100 muzeja).

DVOJEŽIČNO GLASILO KARAŠEVSKIH I TAMIŠKIH HRVATA
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A UNIUNII CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

Hrvatska
grancica

Godina: XXI
Broj: 114.
Prosinc 2014.
Anul: XXI
Nr.: 114
Decem. 2014

Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj želi vam
sretnan Božić i Novu 2015. godinu!

Cu ocazia Sfintelor Sărbători de Crăciun și a Noului An 2015,
Uniunea Croaților din România vă urează multă sănătate,
fericire și un tradițional La Mulți Ani!

REDACȚIA:

COD ISSN 1841-9925

Redactor principal onorific: prof. Mihai RADAN

Redactor principal: Ivan DOBRA

Redactori: Lina TINCUL; Daniel LUKAČELA;

Slavița-Maria MUSELIN; Maria LAJCHICI; Maria GIURCHIȚA

Tehnoredactor: Zlatko Nikola URSLU

Fotoreporter și designer: Liubomir RADAN

Adresa: Carașova 22, Caraș-Severin, 327065 România

Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146

E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com

Web: www.zhr-ucr.ro

PRVA ADVENTSKA SVIJEĆA U KLOKOTIČKOJ ŽUPI

Prigodom početka adventskog razdoblja, u nedjelju, 25. studenog, u Klokočiću bio je priređen doček mlađih katolika iz cijele banatske biskupije.

Velečasni Petar Dobra, župnik mjesne katoličke crkve i gazda ovog skupa, prilikom ovog važnog crkvenog događaja za klokotičku župu velikodušno nas je upoznao s aktivnostima koje su se odvijale ovdje tijekom dana, prenio je za naše čitatelje svoje dobre misli te doveo nas bliže razumjevanju adventske poruke.

„Započela je nova crkvena liturgijska godina, s adventom i došćem. To je vrijeme čekanja i pripravljanja. Čekamo da proslavimo blagdan rođenja Isusa Krista, našega spasitelja, i da se za taj dan, kao kršćani, pripravljamo materijalno i duševno. Materijalno se pripremaju obitelji s darovima, a duševno, u crkvi ili privatno, svatko mora poglenuti u sebe i misliti o svojim djelima, s željom da se duševno obnovi i popravi u bolje.

Kod nas je običaj da se na početku adventa napravi jedan vjenac sa četiri svijeća te da se svake nedjelje upali po jedna svijeća, jer, kako već dobro znamo, svjetlost simbolizira Krista, koji je o sebi rekao: „Ja sam svjetlost svijeta!“.

Jedan poseban događaj odvijao se u našoj župi ove nedjelje. U Klokočiću bio je programiran sastanak svih mlađih katolika iz Banata. Prigodom tog sastanka upalila se prva svijeća s adventskog vijenca na svećanoj svetoj misi. Okupili su se, dakle, više od 270 mlađih iz cijele biskupije temišvarske i 30 svećenika.

Program je bio takav da su gosti stigli u Klokočić negdje oko 10 sati, upisali su se, doručkovali, a od 11 sati održala se kateheza, razmatranje i meditacija u crkvi, koju je predvodio velečasni Szilagyi Zsolt iz Temišvara, a poslije toga, od 12 do 13 sati poslijepodne, održali su se radni sastanci u malim grupama od 20 do 25 sudi-

onika, koji su razgovarali o adventskoj temi, a koja će za sve ovo adventsko vrijeme biti prenošena vjernicima, naime o bdijenju nad nama, nad našem životu, i ona Kristova važna rečenica u adventu koja glasi: „Blago onima koji su čista srca, jer će Boga

da bi u svijetu vladao Kristov mir. Mladi su bili oduševljeni, veseli i vrlo aktivni, a to je za nas, one koji smo prošli kroz život, nada da čovječanstvo ima čvrst fundamenat te da ukoliko budu ljudi dalje gradili na tom fundamentu, na Bogu, na Kristu, vrata paklena neće nadvladati. Zlo je bilo i bit će dalje u svijetu, ali nikad nas neće nadvladati jer dok vlada Kristova ljubav i mir nad nama mi ćemo biti jaki u borbi protiv zla.

Zato na kraju Svetе mise, kada smo rekli da svatko ide k svojim župama, među svojim vjernicima, neka upaljenu svijeću kroz njihove duše nose dalje, da se vidi u njima ljubav

Kristova, da svjetlošću hodimo kroz život, jer tko ide kroz svjetlost neće se izgubiti već će pronaći cilj nebeski.

U nama je svjetlost i vjera bila zapaljena kršćenjem, a naši su nam roditelji čuvali vjeru i svjetlost dok smo rasli. Sada, kao punoljetne osobe, moramo si sami čuvati tu svjetlost upaljenu kod krštenja da bi s vjerom išli kroz život.

Sveti otac, Papa Franjo, moli i upućuje sve ljude da se otvore za Boga, da dozvolimo da nas ljubav Božja vodi kroz život. Također upućuje da ljudi moraju tražiti i pronaći dobro u bljižnjima svojim, i da ga s tim dobrom usmjerimo na pravi put, da svi stignemo do Kristove svjetlosti, da Krist postane svima nama dobar pastir, a mi njemu stado.“

Daniel Lucacela

Poslije razgovora u grupama, bio je ručak, a nakon toga je uslijedila u 16 sati svećana sveta misa, na kojoj su koncelebrirali 23 svećenika. Na početku nise blagoslovio se adventski vijenac, upalila prva adventska svijeća i s tim smo činom rekli da i mi ćemo u adventu upaliti svjetlost u našim dušama, kako bi vidjeli sve što je prljavo te da počistimo, kako bi učinili mjesto Isusu, da radosni i veseli proslavimo Njegov rođen dan i da to veselje i radost prenosimo i drugima

NOVOGODIŠNJI VATROMET U KARAŠEVU I LUPAKU

N a prijelazu iz stare u novu 2015. godinu Zajedništvo Hrvata će prirediti u Karaševu i Lupaku novogodišnje slavlje za sve one koji se odluče dočekati novu godinu na otvorenom prostoru i uživati u spektakularnom vatrometu u prvim minutama 2015. godine. Božićni i novogodišnji blagdani su zasigurno najomiljeniji među svima nama, a raznobojni vatromet, koji će obasjati zimsko nebo iznad Karaševa i Lupaka, označit će još jedan novi početak, početak 2015. godine

Novogodišnji vatromet je već postao tradicija u ovim karaševskim mjestima, a ove godine će trajati 10 minuta. Budući da je korištenje pirotehničkih sredstava relativno ograničeno, za vatromet je i ove godine zadužena profesionalna ekipa, koja nas uvjerava da će igra svjetla i boje biti isto toliko spektakularna kao lani.

NOVOGODIŠNJE SLAVLJE

BOŽIĆNI PROGRAM

D ana 25. prosinca, nakon tradicionalne Svetе mise Polnočke u crkvi Marijina uznesenja, učenici nižih razreda Dvojezične rumunjsko-hrvatske gimnazije u Karaševu priredit će na otvorenoj sceni iz centra mesta kratak prigodni božićni program. Božićne pjesme koje će pjevati dječaci pod vodstvom instruktora Zorana Đurđulene i Petra Krste, kao i jaslice s motivima Isusova rođenja, postavljene udmah uz otvorenu scenu Zajedništva Hrvata, dodatno će pridonijeti dočaranju božićnjeg ugođaja

Ivan Dobra

Svakog zadnjeg utorka u mjesecu s početkom od 13:00, na TVR3 prikazuje se naša emisija na hrvatskom jeziku. Gledajte nas!

OGLASI-ANUNȚURI

Budući da je kraj 2014. godine sve bliže, karaševski knez koristi svaku priliku kako bi pozvao stanovnike karaševske općine da podmiri dugove prema općini, odnosno da plate porez ili porciju. Naravno, riječ je o onim stanovnicima koji nisu to učinili u 2014. godini i koji još uvijek imaju vremena platiti, dok je zloplatinicima s velikim dugovima općini, odnosno onima koji nisu podmirili obaveze prema općini u zadnje nekoliko godine, karaševski knez javno pročitao imena za vrijeme prijašnjih nedjeljnih javljanja sa scene Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj.

Cumpăram pământ, cu acte în regulă, între Carașova și Nermet. Cei interesați să pot contacta la numărul de tel. 0741076478.

Svakog petka s početkom od 19:10, na frekvenciji 105,6 MHz Radio Reșița, emitira se naša emisija na hrvatskom jeziku. Slušajte nas!

Filmăm evenimente speciale din viața dvs., nunți, cununii, botezuri, majorate.

Calitate FullHD sau standard. Cunoaștem bine obiceiurile și tradițiile locale. Detalii în loc. Carașova, la nr. 0753078164.

ADOLESCENȚA ȘI CONSUMUL DE DROGURI

Adolescența este cea mai importantă perioadă din viața unui om, caracterizată prin modificări atât fizice cât și psihice.

Este perioada schimbărilor, a întrebărilor, a provocărilor, a deciziilor și a trăirilor intense. În această perioadă copilul își conturează personalitatea, se dezvoltă din punct de vedere fizic, dar și mental. De aceea, anii adolescentei sunt foarte importanți, iar părinții trebuie să vegheze asupra copiilor cât mai mult posibil. Și totuși, din ce în ce mai mulți tineri o iau pe calea de pe care cu greu se mai pot întoarce. Din cauza unor neajunsuri, tinerii pot începe să consume droguri, iar motivele pot fi multiple: o situație precară în familie, dorința de afirmație într-un anturaj anume sau pur și simplu curiozitatea. În ultimii ani, consumul de droguri este din ce în ce mai mare, devenind unul dintre pericolele majore cu care se confruntă adolescentii zilelor noastre. În ciuda numeroaselor campanii antidrog pe care le derulează diverse instituții, în ciuda educației primite și a faptului că toată lumea știe că drogurile nu sunt bune, milioane de adolescenti continuă să le consume, punându-și viața în pericol. Din păcate, tinerii rareori văd o legătură între acțiunile de astăzi și consecințele de mâine, astfel încât foarte puțini dintre ei conștientizează problema și iau măsuri în această privință cerând ajutor de specialitate din partea unui medic sau psiholog.

Drogurile sunt o realitate în rândul elevilor și nu numai. În școli, pe stradă, la petreceri se consumă aceste substanțe halucinogene, în special de către tineri. Cel mai mult, consumul de droguri se regăsește în mediile urbane, în orașele mari. În mediul rural se simte o creștere în perioada vacanțelor, când copiii sunt în vacanță.

Consumul de droguri reprezintă o problemă de mare importanță și complexitate pentru noi toți. Aceasta reprezintă o provocare pentru tineri, o problema serioasă pentru parinți și un semnal de alarmă pentru societate. Statisticile prezentate de Organizațiile Antidrog în mass media arată amplioarea fenomenului ce se desfășoară în țara noastră pe care până mai ieri o consideram departe de astfel de probleme. Din această cauză este foarte important să se acționeze cât mai rapid și mai eficient

posibil în găsirea și implementarea unor acțiuni concrete împotriva consumului de droguri și în special a consumului în rândul adolescentilor, care sunt cei mai vulnerabili și mai predispuși să experimenteze lucruri noi fără să cunoască consecințele acțiunilor pe care le fac. Se știe că este mai ușor să previi decât să tratezi. Puțin mai multă atenție și dragoste din partea familiei și a școlii îi poate ține pe adolescenti departe de droguri, informându-i corect și oferindu-le alternative prin implicarea lor în proiecte și acțiuni de voluntariat. Discuțiile libere, deschise cu adolescentii despre orice problemă de orice fel pot reduce riscurile de a cădea victime ale consumului de droguri.

Adolescența este vârsta la care apare nevoie de identificare, de a se găsi și înțelege pe sine și pe cei din jur. Este vârsta experiențelor personale, iar drogul are de multe ori forma unei astfel de experiențe, care reunesc curiozitatea, dorința de a încerca ceva nou, de a experimenta aproape orice sau chiar dorința de a fi modern pur și simplu. Personalitatea în formare a adolescentului este într-o permanentă căutare de repere valorice, de modele și puncte de referință, iar drogul și consumatorii lui pot îndeplini de multe ori aceste roluri. Soluția pe care adolescentul în cauza o găsește pentru a rezolva aceste conflicte este retragerea într-o lume construită, determinată

și întreținută de drog. Astfel, sub efectul drogului, adolescentii par a depăși dificultățile și incertitudinile și își găsesc o falsă siguranță și identitate. De multe ori, pentru adolescentii bulversați de propriile întrebări, de barierele și agresiunile, mai mult sau mai puțin reale, din exterior, drogul pare singura și cea mai bună soluție. Ceea ce ei trebuie însă să înțeleagă este că utilizarea drogurilor poate rezolva doar aparent și temporar problemele. Acestea vor continua să existe și chiar se pot agrava. Respectul față de sine, relațiile familiare apropiate și exemplele pozitive cresc încrederea adolescentilor și îi încurajează pe aceștia să-și stabilească prioritățile și să ia deciziile corecte în tot ceea ce fac.

Implicarea părinților, comunicarea și, mai presus de toate, dragostea, au o influență pozitivă extraordinară asupra deciziilor adolescentului. Părinții ar trebui să petreacă mai mult timp cu copiii lor, să le acorde toată atenția și înțelegerea de care au nevoie pentru a-i ține cât mai departe de tentațiile adolescente. Numai prin clădirea unei relații baze pe prietenie vor reuși să se apropie de adolescentul care își dorește să rămână copil, dar în același timp să fie matur și responsabil.

În concluzie, eu vă îndemn să aveți grija în ce anturaj intrați și de cine anume vă lăsați influența!

Maria Giurchiță

SASTANAK MJESNOG VIJEĆA KARAŠEVSKOYE OPĆINE

U ponedjeljak 8. prosinca održana je u dvorani Amfiteatar iz Središnjeg sjedišta ZHR-a redovna sjednica karaševskih mjesnih vjećnika, a to je vjerojatno bio predzadnji ovogodišnji redovni sastanak naših mjesnih izabranika.

Jedna od najvažnijih točaka dnevnog reda odnosila se na odobravanje povećavanja cijene vode u Karaševu i Jabalču od današnjih 4 leja na 6,45 leja, uključivši i PDV, kako je to predložio ing. Lăzărescu Constantin, vlasnik firme koja administriра vodovodni sustav u ovim prije spomenutim mjestima iz karaševske općine. Drugi važni prijedlog odluke s dnevnog reda sastanka odnosio se je na odobravanje radova za rehabilitaciju Kajča, glavnog ekonomskog puta stanovnika Karaševa. Riječ je zapravo o rehabilitaciji dijela puta dugačkog 1,5 km, koji se proteže od izlaska iz sela pa sve do mještanima poznatog mesta „Kod Sorkinog salaša“, dio puta koji je inače i najdegradiraniji, skoro neprolazan i za traktore, a kamoli za

Nisu odobreni radovi za rehabilitaciju Kajča

Nažalost, ovaj naš ekonomski put, u kojega se u zadnje 15. godine ništa nije investiralo, još će barem neko vrijeme ostati u istom stanju ili će se još više degradirati, jer karaševski mjesni izabranici nisu odrubili njegovu rehabilitaciju mada su radovi već bili započeli, pod izgovorom da je cijena od 5,5 milijarde starih leja (uključujući i PDV) pretjerano velika. Kada je riječ o glasovanju karaševskih mjesnih izabranika za odobravanje prijedloga odluke o radovima za rehabilitaciju Kajča

(4 vijećnika za, 9 suzdržani, što nije bilo dovoljno za usvajanje projekta), karaševski knez je u nedeljnem govoru, između ostalih, kvalificirao stavove suzdržanih vijećnika kao ni u nitu, ni u brdu: „Što se pak tiće puta Kajč, projekt koji smo podvrigli vijeću na odobrenje, odbijen je, i to s četiri vota za i devet uzdržani. To su votove ni u niti, ni u brdu, niti su za, niti su

protiv. To nije vot, to je podsmjeh. Ti devet niti bi da se napravi put, a niti da se ne napravi. Kad bi nekoga od te devetorice pitao jesu li votirao kontra, - ne, ne ja sam se samo uzdržao. Na ovakav način ne možemo ništa napraviti, čekat ćemo onako kako smo dvanaest godine čekali da se popuše rupe po našem ulaznom putu. Europa smo mi, za nas, i ako hoćete da čekamo europske fondove za Kajč, koji izgleda kao što već

može odrediti da li je skupo ili nije. Ja se ne smatram specijalist i niti mogu priznati da su devetorica vijećnika specijalisti za određivanje cijene puta i sad odlučuju kakav je projekt, dobar ili loš. Ja mislim da nam je put loš i trebamo odlučiti da ga napravimo. Postoji sad i jedna druga mogućnost, a to je organiziranje referendumu na temu svrshodnosti popravka puta, gdje da se narod izjasni o toj problematiki, ali referendum može sadržati i pitanje o tome da li se imponira dizolviranje karaševskog Mjesnog vijeća jer funkcija vijećnika pretpostavlja određene odgovornosti, a ne ja se uzdržavam. Mogu vam sad reći još jednu tajnu: radove su odobreni, naši vijećnici su odrubili radove, samo ne pamte kad. Odrubili su rađu s budžetom i odrubili su listu s onime što će se finanța ove godine, tako da odobrenje jest, sve je sad u sumi, oni su trebali kontestirati sumu, a ne rađu", objasnio je prof. Milja Radan, knez karaševske općine.

Kada je riječ o Kajču, on je sve do početka prošle godine bio integralni dio županijskog puta DJ581A. Početkom prošle godine prekategoriziran je u Komunalni put

Radovi u Kajču

izgleda, čekat ćemo, nemamo kamo. I ova odluka Mjesnoga vijeća, - niti nije bilo riječ o tome tko da radi i za koliko. Jedino je bilo riječ da se odrubili popravak puta ili ne. Postoji projekt kojega je napravio jedan stručnjak, ne ja, ali naši konsilijeri vele da je preskupo. Tražite ekspertizu, dao sam im ideju, možda nam je taj stručnjak izradio preskup projekt. Ekspertiza

nastavak na 8. str.

PRAVEDNOST U JASLICI

*Bog je stvorio svijet, a naviješteni Mesija je stvoritelj "novoga".
On je svjetlo...Božji dar ljudima koji pate u tami.*

Zato je svaki kršćanin pozvan da drugoga uputi na tu novost života. Međutim, kršćanstvo nije avanturizam. Probam malko danas...sutra više ne... Baš se tako vrlo često izgubi volja za istinskom novosti koja se živi u jednostavnosti, ljubavi i svakodnevnom miru.

U Adventu nas je Ivan isto pozivao da budemo novi. I to ne bilo kako: "mali" u svijetu, a "veliki" u srcu, u obitelji, u bratstvu.

Uvijek postoji opasnost da se umislimo da smo netko i nešto. Svaki onaj koji je umislio da je svetac to istinski nije. Zato smo danas skloniji pričati o svetosti nego ju pokušati živjeti.

Isus nam je primjer novoga. On nam dolazi kao brat i sestra, susjed i prijatelj...uvijek tu...uvijek anoniman. Mircea Eliade u svojoj knjizi

"Nostalgija naših korijena" govori kako su kod starih naroda postojale vjere u velike ali daleke bogove. I svi su ti Bogovi u jednom trenutku umirali... jer su ih sinovi zaboravljali... jer se nisu često susretali.

Zato Isusov nauk ne dijeli ljudi na religiozne i nereligiozne. To nema smisla. Nego na ljudsko i neljudsko ponašanje prema čovjeku (u komu je Bog)! To ti je beba u štalici...Bog u čovjeku! A sposobnost razlikovanja dobra i zla znak je našeg poštovanja prema drugima i prema samima sebi.

Evo kako, usprkos skromnosti, Božić postaje najveći blagdan humanizma! On puni zemaljskoga čovjeka s nebom...da bi mogao postati "linija horizonta"...polak ovo, polak ono!

To nije samo vjera nego nauka za srce i um, koji traže vječnu i

sadašnju istinu. Isus i Ivan su dokaz te nade i radosti. Vjerovanja da čovjek može i bolje i ljepše.

Čak je postao slavni pozdrav: "Radujte se narodi...Veseli se Djevice..." Na dobro vam došlo rođenje Isusovo! Sretan i blagoslov-ljen Božić!

Dr. theol. Davor Lucacela

O TURISTIČKO INFORMATIVNOM CENTRU U KARAŠEVU

Dvije godine je prošlo otkad je karaševska komanda napravila recepciju zgrade Turističko informativnog centra od građevinske tvrtke koja je od temelja podigla ovaj stambeni objekt i isto toliko vrijeme je ovaj novoizgrađeni centar ostao nefunkcionalan.

Situacija se promjenila u bolje prošloga mjeseca, kada su nakon službenog natječaja, ovdje zapoštene dvije osobe, jedan turistički vodič i jedan turistički agent.

Turističko informativni centar iz Karaševa ima kao cilj promoviranje općine Karašev i Nacionalnog parka „Semenic Cheile Carașului“ kao turističko odredište. Ciljevi Turističko informativnog centra jesu da bolje ili detaljno informira posjetitelje, turiste o znamenitostima našeg područja

Također, u svrhu boljeg promoviranja ljepote naših mjesta, naš centar surađuje s turističkim agencijama na obavljanju promidžbenih i informativnih materijala, sudjeluje na sajmovima i izložbama turističkog profila u zemlji i inozemstvu te prenosi informacije turističkog karaktera domaćim i međunarodnim putničkim agencijama, zajedno s kojima inicira projekte suradnje u turizmu.

Sjedište Turističko informativnog centra nalazi se otprilike u središtu sela Karašev, označeno je simbolom „I“, bijelim tekstom na plavoj pozadini. Osim toga, na elektronskim ili klasičnim novijim kartama, lokacija sjedišta je prikladno označena pomoću gore spomenutog simbola, a put koji vodi do njega je također označen putokazima.

Maria Calina

te da ih obavijestiti o izletima, putovanjima, o mogućnostima provođenja slobodnog vremena u okviru karaševske općine ili čak izvan njezinog teritorijalno administrativnog područja. Pored toga dužan je svima pružiti informacije vezane o našim tradicijama i običajima te o kulturnim i vjerskim događajima koje se odvijaju u našoj općini.

selu Karaševu, označeno je simbolom „I“, bijelim tekstom na plavoj pozadini. Osim toga, na elektronskim ili klasičnim novijim kartama, lokacija sjedišta je prikladno označena pomoću gore spomenutog simbola, a put koji vodi do njega je također označen putokazima.

Maria Calina

PREDNOSTI DVOJEZIČNOSTI ILI BILINGVIZMA

U prošlom smo članku govorili o znanju stranih jezika i o prednostima pri zapošljavanju ukoliko dobro govorimo barem jedan veliki svjetski jezik.

Nastavljamo pisati o prednostima poznavanja jezika, no ovaj ćećemo put govoriti o našem materinskom, hrvatskom jeziku. Nastojimo rasvetliti neke aspekte o tome koliko poznajemo svoj materinski jezik, u našoj arhaičnoj varijanti kao i u književnoj varijanti.

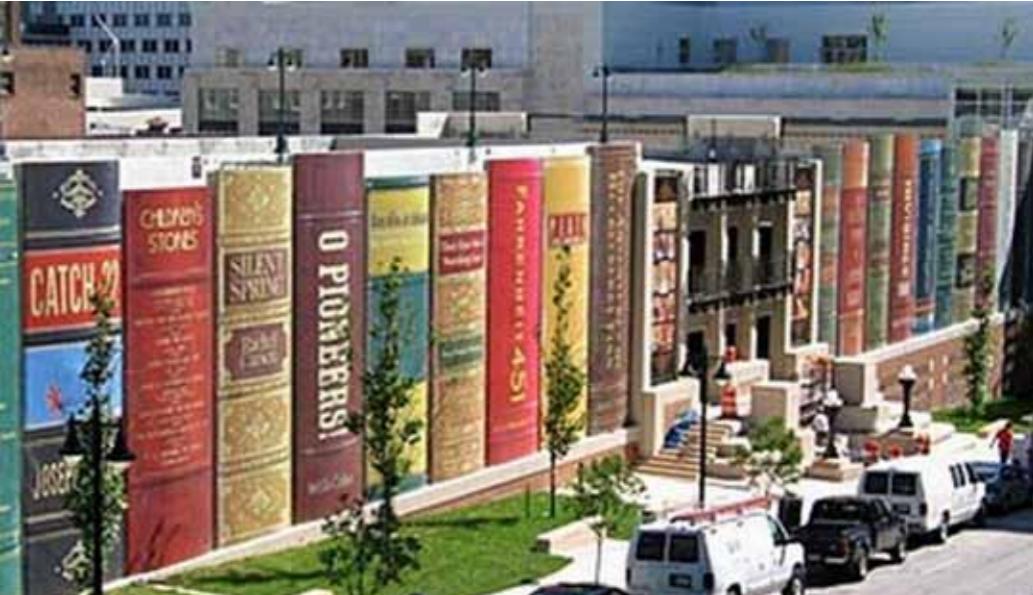
Najmanje polovica svjetskog stanovništva je dvojezična ili višejezična, tj. govore dva ili više jezika. U svakodnevnom životu sve više Evropljana susreće se sa stranim jezicima. U tom kontekstu, sve se više javlja potreba za stvaranjem većeg interesa za jezicima među evropskim građanima.

Idemo pokušati objasniti na početku što je to uopće dvojezičnost ili bilingvizam. Razni ljudi termin bilingvizam definiraju različito. Dok za neke bilingvizam predstavlja podjednak sposobnost komuniciranja na dva jezika, za druge on znači sposobnost (pojedinka, skupine) da komunicira na dva jezika.

Postoje različite teorije kako dijete najbolje "učiti" da istovremeno koristi dva jezika. Mnogi se znanstvenici slažu da će dijete koje je istovremeno izloženo dvama jezicima u ranoj životnoj dobi prirodno naučiti (služiti se njima) koristiti oba jezika. Također, za očekivati je da će djeca prolaziti kroz periode miješanja oba jezika, te posuđivanja rječnika (rječi) iz drugog jezika kako bi izrazili neke svoje ideje, a ponekad će se to dogoditi i u istoj rečenici.

Djeca ne moraju biti podjednako vješta u oba jezika. Dok jedan od njih bolje upotrebljavaju, drugi možda bolje razumiju, odnosno dok su u jednom aktivni govornici, u drugom su pasivni. Ukoliko mu se drugi jezik "predstavi" u kasnijoj predškolskoj dobi, u vrijeme kada je dijete već usvojilo i ovladalo osnovama prvog jezika mogu nastati problemi.

Mi, kao nacionalna manjina, spadamo u ovu skupinu stanovništva koja je dvojezična. Znači, od malih nogu usvajamo dva jezika. Materinski, koji učimo i govorimo u kući, u našim mjestima, i ovaj drugi, službeni,

rumunjski. S rumunjskim se službeno susrećemo u vrtiću, ali u stvarnosti zapravo puno ranije, preko televizije, dječijih novina itd.

Upravo tu želimo skrenuti pozornost na opasnost prečestog posezanja za rumunjskim riječima. U školi, na društvenim mrežama (pogotovo na Facebooku), ali i u svakodnevnom životu, pažljivi će slušatelj brzo shvatiti da nekako previše koristimo ne samo rumunjske riječi već i cijele rečenice. Čak i onda kada dobro znamo kako to možemo reći na vlastitom materinskom jeziku. Sasvim je normalno da možda nećemo znati to reći na književnom hrvatskom jeziku (koji uostalom učimo i koristimo u školi), no sigurni smo da ćemo barem osamdeset posto znati reći na našem karaševskom narječju. Odrasli i starije osobe tako i govore, no učenici i mlađi nešto manje.

Moramo spomenuti da su za nas važna oba jezika, i materinski i službeni. Ali nismo skloni mišljenju da bi jedan bio prestižniji od drugog. I ne trebamo koristiti više jednog, a na uštrb drugog. Znamo da su jezici živi organizam, da su stalno u kontaktu jedni s drugima i utječu jedni na druge na razne načine.

Pametno je i korisno za nas da čuvamo i njegujemo naš materinski jezik, koji je za nas prednost, jer smo mi dvojezična sredina. A dvojezičnost nosi sa sobom mnoge prednosti: to čini učenje ostalih stranih jezika

lakšim, proširuje proces razmišljanja i njeguje kontakte s drugim ljudima i njihovim kulturama.

I kao što smo naglasili u prijašnjem članku o prednosti poznavanja stranih jezika, i ovdje podsjećamo da dvojezičnost i višejezičnost imaju za posljedicu i ekonomski prednosti: radna mjesta su lakše dostupna onima koji govore nekoliko jezika, dok višejezične tvrtke imaju bolju konkurenčnu prednost od jednojezičnih.

Znači, nastojimo očuvati i njegovati naš materinski jezik kako bismo ga prenijeli budućim generacijama, kojima će, kao i nama biti lakše učiti druge strane jezike. Vidimo konkretni primjer naših ljudi koju su odlazili na privremeni rad u Republiku Hrvatsku, a kasnije u Austriju. Tamo su se mnogi susreli sa gradičanskohrvatskim i bilo im je puno lakše. A našim je ljudima lakše usvajati i njemački jezik. Jer od malih nogu znaju dva jezika.

Da, ponekad nam je možda teško sjetiti se neke riječi na našem materinskom, arhaičnom narječju, ali tada upitajmo naše roditelje ili bake i djedove, oni su živa enciklopedija i sigurno će nam u tome pomoći. I razvijajmo kod učenika i mladih naviku govorenja materinskog jezika, jer to će im kasnije, pri učenju stranih jezika itekako pomoći. Znanstveno je dokazano.

Maria Lačchici

nastavak s 3 str.

140 te je na taj način prešao iz oblasti županije u oblast karaševske općine. Dio puta koji prolazi kroz selo, ud ulaza pa sve do zgrade općine, asfaltiran je krajem prošle godine u rekordnom vremenu, pa smo se zahvaljujući tome spasili ogromnih rupa koje su nas mučile skoro dva desetljeća. Za one koji možda ne znaju ili ne pamte, htio bih još jednom naglasiti kako je investiciju u asfaltiranje tog dijela puta osigurala karaševska komanda nakon što ga je legalno preuzeila od županije, nikako Karaš-severinska županija. Naša županija ga je samo onako držala pod svojom oblašću, da bi njezini čelnici, između ostalih, imala jednu interesantnu i veoma osjetljivu kampanjsku temu, svaki put kad im je bilo potrebno. U toliko je navrata predsjednik županijskog vijeća obećao asfaltiranje ovog kilometra puta, praktički u svakoj izbornoj kampanji u zadnje deset godine, da nije nikako čudo što postoje mnogi Karaševci koji vjeruju da je on to i napravio.

Odbijen je i prijedlog odluke o povećavanju cijene vode u Karaševu i Jabalču

Karaševsko Mjesno vijeće nije na svom redovnom zasjedanju iz prosinca odobrilo niti povećavanje cijene vode u Karaševu i Jabalču, onako kako je to predložio administrator vodovodnog sustava, te slijedom toga i ukoliko se ne dogodi nešto nepredviđeno, priključeni na vodu u ovim našim mjestima bi trebali i ubuduće platiti istu cijenu za kubični metar koju su platili od trenutka priključenja na glavnu vodovodnu cijev pa sve do današnjeg dana. Karaševski knez se je u svom nedjeljnog govoru osvrnuo i na problematiku vodovodnog sustava u Karaševu i Jabalču: „Sjednica Mjesnog vijeća koja se održala prošlog ponедјeljka imala je sljedeći rezultat što se tiče važnih problema: Odluka za vodu je bila odbijena i predloženo je da vodu preuzme komanda, što je malo fantastičan prijedlog jer komanda nema stručnjake, nema specijaliste za to i ne može je preuzeti. Mi nemamo vodu kao Klokočić iz bunari, mi imamo sistem koji je napraven za dosta veliki novci i taj sistem ne može biti ostavljen na ruke bilo koga, treba biti firma autorizirana da administrira vodu. Prema tome, ostali smo i nadalje na ciliju, ni ovako, ni onako. Imamo još mogućnost da produžimo ugovor s Lăzărescuom (administrator vode) do ožujka sljedeće godine, a zatim ćemo vidjeti kako ćemo“.

Cijena koju priključeni na vodovodni sustav u Karaševu i Jabalču moraju platiti za kubični metar vode veoma je osjetljiv problem. U prošlom broju naše novine detaljno smo opisali s kojim se sve problemima susreće administrator vodovodnog sustava i kako je on računao isplativost posla polazeći od pretpostavke da će se svi stambeni objekti u ovim našim mjestima, ili bar velika većina njih, priključiti na postojeći vodovodni sustav. Nije pritom znalo kako izvođač radova, odnosno firma SC SAIF TIM SA, nije poštovala tehničke propise pri izvođenju radova, nije stavljalas pjesak oko cjevovoda koji nije zaštićen pjeskom niti tamo gdje prolazi duž glavnih puteva, na mnogim mjestima je vodovodna cijev položena nedovoljno duboko i puca pod prometnim opterećenjem, odnosno pod pritiskom velikih kamiona. Zanemario je i činjenicu da su Karaševci veoma racionalni kad je riječ o potrošnji vode i mnogi koriste vodu iz bunara jer je ona besplatna. Istina je i da od ukupnog broja priključenih kuća (330 kućanstava) čak 67 obitelji u Karaševu i 12 u Jabalču redovno imaju potrošnju ravnu nuli, 51 obitelj u Karaševu i 17 u Jabalču troše mjesечно tek jedan ili najviše dva kubična metara i primjeri bi se mogli nastaviti. Sve su ove činjenice kobne za uspješno poslovanje inž. Lăzărescu, kome prihod nije dovoljan niti za pokrivanje plaća zaposlenih, struje i drugih troškova, kako je inače i sam tvrdio nebrojeno puta.

„Novce možeš gubiti dok ih imaš, rekao je Lăzărescu na jednom prošlom sastanku karaševskog Mjesnog vijeća, insinuiravši da posluje besprofитno, no kad ih više nemaš, što ti je raditi? Vjerojatno napustiti posao i pustiti drugoga da ga preuzme, odgovorio bih ja, jer unatoč svim nedaćama s kojima se suočava firma SC LBC AQVA ZONAL MARCO SRL, priključeni na vodu u Karaševu i Jabalču nisu dužni plaćati firoznu cijenu za kubični metar vode, samo da bi simpatičnom sedamdesetšestogodišnjaku osigurali uspješno poslovanje. Prema tome, nisam zagovornik povećanja cijene vode i ne vjerujem kako će se cijena smanjiti nakon što se ubuduće priključi na vodu većina kuća iz Karaševa i Jabalča, kako bi to inače bilo poželjno. Ne vjerujem iz jednog jednostavnog razloga: svi koji su željeli imati vodu u svojim kućama već je imaju jer su imali dosta vremena, čak i previše da to naprave. Ostali, -imaju druga vrela za vodu i ne zanima ih ova javna niti u ovom trenutku, kao što ih nije zanimala niti do danas. I s toliko manje će ih zanimati priključenje na komunalnu vodovodnu cijev kad inž. Lăzărescu Constantin podigne cijenu.“

Ivan Dobra

Vodospremnik

PEDAGOŠKI KRUG U LUPAČKOJ ŠKOLI

Osnovna škola Lupak je 25. studenoga, bila domaćin drugog godišnjeg sastanka pedagoškog kruga.

Na tom su sastanku sudjelovali metodičke komisije učitelja škola gornjega područja grada Ričice te ostalim podređenim školama iz općine Lupak, Gorulja, Doknjača i Trnova.

Putem ovakvih aktivnosti, ovisno o zadanoj temi, učitelji imaju priliku razmjeniti svoja iskustva sa svojim kolegama iz drugih škola te primijeniti usvojene informacije u daljnjim nastavama. Svjesni važnosti ovakvog događaja, organizatori su se potrudili da svim sudionicima ovog stručnog skupa stvore ugodnu radnu atmosferu. U otvaranju sastanka, učitelji domaće škole su priredili, zajedno sa svojim učenicima od prvog do četvrtog razreda, jednu scenetu u kojoj su uprizorili stihove o dolasku jeseni rumunjskog pjesnika Georgea Topărceanua. Na kraju izvedbe, ravnateljica lupačke škole, Florica Lupu, pohvalila je mlade protagoniste za izvedbu scenete na rumunjskom jeziku, jezik čiji dodir naša djeca osjeće tek u vrtiću, a onda kasnije, u školi, počinju ga bolje razumjeti.

„Krenuli smo od definicije psihologa Roberta K. Coopera koji kaže da je emocionalna inteligencija sposobnost da osjetimo, razumijemo i uspješno primijenimo moć i mogućnost emocija kao izvora energije, informacija, kreativnosti, povjerenja i bliskosti.“ – objasnila nam je učiteljica Meda Ephard. „Svi su naši radni sastanci korisni za nas učitelje – nastaviti će ona kada smo je zapitali o važnosti ovog pedagoškog kruga – ali mišljenja sam da bi bolje bilo da ovakvi sastanci budu češći tijekom godine, ali i nešto manji po opsegu radi organizacijskih poteškoća koje izazivaju veliki skupovi, kao ovaj naš današnji.“

Iz nastavničke perspektive, Marija Muselin, jedna od učiteljica lupačke škole, mišljenja je da ljubav prema djeci je ključni

faktor u izazivanju njihove radosti i sreće: „Ja sam na početku ovog skupa rekla nekoliko riječi o našoj djeci iz karaševskih sela naše općine, jer ih sve dobro poznajem. Primjetila sam da

Ravnateljica lupačke škole Florica Lupu

naša djeca rado dolaze u školu ako i mi učitelji radosni dolazimo na svoja radna mesta i ako sve što radimo s njima zajedno, radimo iz srca.“

„Pored učitelja, na skupu su bile pozvane i dvije gospođe psiholog, koje su nam dale da popunimo neke teste – rekla nam je učiteljica vodničke osnovne škole Marija Vlasić – iz kojih smo mogli da iznađemo da sreća dolazi i od nas učitelja, a tek tada kada smo sretni možemo jako dobro surađivati s našom djecom. Kad voliš djecu uvijek vidiš da li su ona sretna ili ne. Ako jedno dijete mirno stoji u svojoj klupi ne znači da je ono sretno, već je moguće da ima kojekakve probleme i ne može da ih iskaže – nema hrabrosti ili naprosto

spretno odradio svoju zadaću, hrabrim ga, velim mu da će bolje biti sljedećeg puta. Ne skočim odmah da ga korim zbog toga, jer je on za tu zadaću radio kod kuće. Da li je tome posvetio 10 minuta ili pola sata, moram mu pohvaliti trud.“

Bez obzira gdje i kako se odvijaju, svi učitelji ocjenjuju ovakvi stručni sastanci dobrdošlima. Iako se ne zna u kojim je mjeri, zapravo, utjecao ovaj pedagoški krug na profesionalni razvoj svojih sudionika, znamo, ipak, da ih je podsjetio najvrednije ljudske osobine – ljubavi.

A ljubav je pokretač svega dobrog i plemenitog u životu... Daniel Lucacela

Stručni skup učitelja

nema kome da ih iskaže. Mi, učitelji smo tu da otkrijemo te probleme. Ali za to moraš imati poziv, jer ako toga ne-ma teško možeš da dobro odradiš ovaj učiteljski zanat. Ima i mnogo stvari što naučiš u školi. Ja dobro pamtim „pedagoške principe“ iz 12. razreda pedagoške škole. Jedan od njih je glasio ovako: oslonite se na pozitivne elemente djeteta kako biste uklonili one negativne! Ja sam to naučila tada napamet, ali nisam tada i shvatila što to uistinu znači. Ako vidim danas, na primjer, da je neko dijete dobro napisao svoju kućnu zadaću, pohvalim ga i sutra primjetim da je njegova zadaća još bolja. Ako pak vidim da je netko od mojih učenika manje

pamtim „pedagoške principe“ iz 12. razreda pedagoške škole. Jedan od njih je glasio ovako: oslonite se na pozitivne elemente djeteta kako biste uklonili one negativne! Ja sam to naučila tada napamet, ali nisam tada i shvatila što to uistinu znači. Ako vidim danas, na primjer, da je neko dijete dobro napisao svoju kućnu zadaću, pohvalim ga i sutra primjetim da je njegova zadaća još bolja. Ako pak vidim da je netko od mojih učenika manje

pamtim „pedagoške principe“ iz 12. razreda pedagoške škole. Jedan od njih je glasio ovako: oslonite se na pozitivne elemente djeteta kako biste uklonili one negativne! Ja sam to naučila tada napamet, ali nisam tada i shvatila što to uistinu znači. Ako vidim danas, na primjer, da je neko dijete dobro napisao svoju kućnu zadaću, pohvalim ga i sutra primjetim da je njegova zadaća još bolja. Ako pak vidim da je netko od mojih učenika manje

pamtim „pedagoške principe“ iz 12. razreda pedagoške škole. Jedan od njih je glasio ovako: oslonite se na pozitivne elemente djeteta kako biste uklonili one negativne! Ja sam to naučila tada napamet, ali nisam tada i shvatila što to uistinu znači. Ako vidim danas, na primjer, da je neko dijete dobro napisao svoju kućnu zadaću, pohvalim ga i sutra primjetim da je njegova zadaća još bolja. Ako pak vidim da je netko od mojih učenika manje

OPĆINA LUPAK NA KRAJU 2014. GODINE

Jedna poznata rumunjska izreka kaže da se „jeseni broje populci“.

Najprije moramo dozнати да се не misli na populike jedne biljke već na one ptice „populike“, to jest na mладунčад гуске. Обично гуска лежи на јажима negde oko trideset дана, и то у лјетње doba. Nakon што пробијају лјуску јажа, jedino ће најотпорнији гуščićи успјети preživjeti нaredne dane i tjedni, dok ће jedan znatan postotak njih stradati. Zato se i kaže да se тек у jeseni mogu ubrojati one koji ће prezimjeti.

Ali, kako sam već najavio u naslovu te kako se već može primjetiti u slikama, namjera mi nije pisati o гускама već о tome kako se представља lupačka općina, sad na ishodu još jedne godine, ispred svojih poreznih обvezника. Poslužio sam se, ipak, gorenavedenom rumunjskom izrekом како бисмо на slikovit начин razlikovali postotak obećanja i planova за развој опćine, које нам је изустio на почетку godine njezin knez Marijan Vlašić, od конкретних реализација, видljivih сада, на kraju godine.

Pitao sam i sada kneza, како i prošle 2013. године, која су била конкретна ostvarenja у његовој опћини и да ли је задовољан постигнућима у овој текућој години. „Могу рећи да је за нас, за Опћину Lupak, ова година била изразито добра, јер smo izvršili mnogo радова у свим selima опћине, и чак želim da se ovakva плодна godina i dalje nastavi. U novom Lupaku smo, као пример, dovršili asfaltiranje pet sokaka. Samo nam je još jedan preostao, онaj који се налази на улазу

села, с леве стране када се иде у smjeru Oravice. Prošle godine, ако се сјече, smo više asfaltirali dio staroga Lupaka i rekao sam да ћemo nastaviti sve dok ne dovršimo. Taj jedini sokak који nam je ostao bit ће asfaltiran tek na godinu jer zima насеља и nije nam više dozvolila да ga dovršimo. Isto na godinu ћemo se premjestili s asfaltiranjem sokaka u Ravnik i u Vodnik. U Vodniku smo u 2013. asfaltirali sve do crkve, али nismo baš imali sredstava da nastavimo i ove godine. U Ravniku ће бити dosta teško да се asfaltira jer тамо има malenih sokaka, али, шта је ту

je, moramo svakome čovjeku dovesti asvalt ispred kuće. Za Ravnik želim reći da smo kompletno obnovili dom kulture. Promjenili smo krov, montirali nove prozore, a iznutra ga više nećete prepoznati! Mislim da smo napravili jako dobar posao тамо. Још се мора žbukati из вана, а то ћемо također на godinu što дође.“

Kao i u slučaju Vodnika, где nije se uspjelo nastaviti s radovima ове godine i u Lupaku se radovi provedeni na mijenjanju vodnih cijevi, а који су bili započeti prije tri godine, zaustavili. Zbog nedostatka novaca, rečeno mi je, „Pa, ne možemo baš sve što si predložimo da i završimo тада kada treba. Imamo u projektu да сваке godine izmjenimo tri stotine metara cijevi, tako да за jedno tri godine ћemo završiti i s ovim problemom u Lupaku. Bit ће lakše сада jer idemo s cijevima niz ceste, sve što је било испод asfaltiranih cesta је већ dovršeno“ – nastavio je lupački knez.

Daniel Lucacela

U Klokotiču одвијају се već radovi на инфраструктурном пројекту који укључује обнављање мјесног дома културе, још jedno povezivanje сela sa županijskom cestom DJ581 i uvođenje канализације. Ali ti su radovi financirani европским novcem. Da li су, поред ових, provedeni i други радови у овоме селу, запитао sam dalje kneza Marijana Vlašića. „Da, radili smo i поред тога по нешто... Najglavnije је да smo поčeli s обновом ciganskog sokaka. За sad smo izniveliрали i направили kanali за odvod kišnice. Nismo uspjeli ni da betoniramo kanali, ni da asfaltiramo ulice jer smo тек skoro поčeli s radovima ovdje. Оsim тога smo nastavili radove

на потpornom zidu kod реке, од crkve према горњем kraju села. Stigli smo за sad do mosta код Paletića.“

Što se tiče asvalta, Klokotičanje moraju znati da тек kada буде dovršena kanalizacija u selu i буду спојене све куће на главну канализacijsku cijev, onda ће se stvoriti povoljne uvjete за intenzivno asfaltiranje klokotičkih ulica. Ali то vjerojatno neće se dogoditi sljedeće godine, zaključio је knez при kraju našeg sastanka.

GENERACIJSKI SUSRET

Jedna od најлепших и најплеменитијих акција које Задјењиштво Хрвата у Румунској подузима кроз годину јест, свакако, прослава седамдесетогодишњака.

Krajem mjeseca studenog, сви припадници исте генерације из свих седам карашевских села позвани су да у средњем sjedишту наше организације из Карашева прославе своју годину rođenja.

Tako je 29. studenog stigao red generaciji rođenoj 1944. Moramo zabilježiti да је ово била nadaleko најбројнија skupina vršnjaka која се ikada odazvala pozivu. Toga дана чак 47 „dinar“ дошло је на прославу с velikom radošću, а наза је то знак да priredba koja се организира у njihovu čast raste у značaju uz godinu na godinu.

Tradicionalni skup vršnjaka започео је у 17 satи са Svetom misом priređеној у цркви Marijina uznesenja у Карашеву, а коју је предводио velečasni Petar Rebedžila. Nakon Svetе mise, slavljenici су кренули према згради Задјењиштва Хрвата, где ih је у amfiteatarskoj dvorani dočekao i pozdravio profesor Milja Radan, предсједник ове уstanove, čestitavši свима који су ове godine ispunili sedamdeset godina:

„Sve je počelo prije sedam godina, kada једна генерација која nije tada ispunila 70 godina, već 65, izrazila жељу да се састане. Mi smo тада rekli да је то jako lijepo ako bi se takve vrste sastanka nastavile, па smo одлучili да pozovemo sljedeću godinu генерацију која је ispunila 70. To су lijepе godine, kad човјек имаiza

sebe mnoga тога: има деце и унуке, има bogatu прошlost i svoja dostignuća. Sad se vi sigurno pitate који је главни циљ ovog vašeg sastanka. Ja ћу вам odgovoriti да је главни циљ, прије свега, тaj да се састанете, да стекнете dojam да вас nisu zaboravile ове млађе генерације, да вас i dalje цijene i da vam godine nisu protekle u prazno. Vi ste iza vas ostavili нешто. Ostavili ste прије свега наследнике, ћелјад. Некада је ћелјад bila највеће bogatstvo једне obitelji. Danas tko има novac, тaj je bogat. Ali, znate i vi sami да је највећe bogatsvo imati наследство, jer tko има ћелјад има uspomenu koја ће га nositi kroz vrijeme.“

Nakon govora profesora Radana, gospodin Ivan Peia из Klokotiča zahvalio је на pozivu u име svojih vršnjaka: „Nesam se nadal ћe ovako lepo la da буде, како су povidali оvi пријатељи што су били. U првим redu zafalim предсједнику Radanu што није pozval i svomu društu који smo дошли, dinaricam i dinaram, jer kroz оvej

sastanak smo могли да видимо који smo stali ješte живи на sedamdeset godine. Daj Bože da priko stotine da se nađemo i da možemo ješte slaviti ovako lepu svečanost!“

Nakon gledanja dokumentarca u којему су сами гости били главни актери i приповједачи svojih života, vršnjaci су krenули prema protokolarnoj prostoriji gdje ih je dočekala bogata večera i Živa muzika s пјесмама i svirkama njihove mladosti. Među prisutnim virtuozima, te noći zapjevao је на стари добри начин Craciun Muselin, наза више poznat kao Miljača, a čarobnim dodirom luka o žicama svoje violine (lafte), добри стари Stefan iz Giurgiove ponovno је dao život skoro minulim i zaboravljenim, izvornim karaševskim ritmovima. No, usprkos tim velikim imenima autohtone glazbe naši slavljenici, u односу на prethodne генерације, nisu se baš pokazali као veliki veseljaci. U danac jedva да су se uhvatili dva tri para, dok су se остали nisu dali uopće nagovoriti да „zajigraju“ u našem tradicionalnom karaševskom plesu. Ali су зато bili više interesirani за razgovор с осталим svojim vršnjacima. Kao da se nisu vidjeli čitavih sedamdeset godina...

Na godinu, ако nam Bog dopusti, u isto vrijeme, rado ћemo dočekati у prostorijama Zадјењиштва Хрвата нову генерацију, onu rođenu 1945., ali do тада ћемо овој најјој генерацији još sedamdeset godina života u punom zdravlju, радости i veselju i tko зна, možda ћemo i tada, nakon još toliko godina...još jednom proslaviti!

Daniel Lucacela

